

A: fødevarer (/foedevarer)

Ny forskning om frokostordninger i børnehaver

14. april 2015 kl. 2:30 | 0 kommentarer

[<http://www.addthis.com/bookmark.php?v=250&username=altinget>]

DEBAT: Der er i dag meget lidt viden om, hvad frokostordninger til børnehavebørn betyder for maddannelse og sundhed. Det kan betyde spild af skatte kroner. Nu er Aalborg Universitet på vej med forskning, skriver Bent Egberg Mikkelsen, professor i ernæring og offentlig mad.

Af Bent Egberg Mikkelsen

Professor i ernæring og offentlig mad på Aalborg Universitet og FRIDA-forskningskoordinator

Skaber vi god værdi for de mange penge som kommuner, forældre og institutioner hvert år bruger på frokostordninger? Og er en frokostordning blot en frokostordning? Eller kan vi inddrage børnene på bedre måder, så de i højere grad er med til at skabe maddannelse og folkesundhed? Det korte svar er, at det ved vi kun meget lidt om.

Paradoksalt nok, for mens de danske skolemadsordninger ikke ser ud til at få den store udbredelse, så er frokostordningerne til de helt små godt på vej til at udvikle sig efter den svenske model. Et vidt berømt system betalt over skattebilletten og byggende på det kollektive "alle-børn-spiser"-princip. Udover Sverige er det kun Finland og Estland, der kan bryste sig af noget tilsvarende.

Så på trods af at frokostordningerne i danske børnehaver kun er for de børnehaver, hvor forældrene stemmer for, og på trods af at ordningerne har haft en svær fødsel, så fører de, hvad angår omfang, klart på point i forhold til skolemaden. Mere end seks ud af ti danske børn bor således i en kommune, hvor et eller flere dagtilbud tilbyder frokostordninger.

FAKTA

CITAT

“ En simpel litteratursøgning viser, at der ikke er publiceret en eneste forskningsartikel om effekten af frokostordningerne, på trods af at disse ordninger herhjemme skønnes at repræsentere en værdi på over hundrede millioner kroner årligt.

–

Bent Egberg Mikkelsen
Professor og FRIDA-forskningskoordinator

Risikerer dårligere beslutninger

I betragtning af denne succes har forskning om, hvad der virker og ikke virker, når det gælder mad til børnehalebørn, været stort set ikke-eksisterende. En simpel litteratursøgning viser, at der ikke er publiceret en eneste forskningsartikel om effekten af frokostordningerne, på trods af at disse ordninger herhjemme skønnes at repræsentere en værdi på over hundrede millioner kroner årligt.

Sammenligner man med implementeringen af frokostordningerne over de seneste år med implementeringen af læreplanerne i dagtilbuddene for ti år siden, er det paradoksalt at notere, at mens der blev investeret betydelige ressourcer fra myndighedernes side i at styrke evidensgrundlaget for læreplanerne, så har frokostordningerne kun fået begrænset forskningsmæssig opmærksomhed.

Denne begrænsede opmærksomhed synes at være et helt generelt træk i den del af den offentlige forplejning, der ejes af kommunerne. Mens regionernes mad til sygehuspatienter er genstand for en betydelig forskningsindsats, så har kommunernes interesse i at evidensbasere innovationer i den kommunale mad i for eksempel dagtilbud været begrænset. Det betyder også, at man går glip af den styrke, der ligger i at træffe beslutninger om strategier for maddannelse og sundhedsfremme for børnehalebørnene på baggrund af forsøg og interventioner udført med anerkendte og generelt accepterede videnskabelige metoder. Og det betyder i sidste ende dårligere beslutninger og risiko for spild af skatte kroner.

Projekt på Aalborg Universitet

Det har Aalborg Universitets fødevare- og ernæringsforskning forsøgt at lave om på med projektet FRIDA - Frokostordninger i Dagtilbud. Som Danmarks videnscenter for

Maden til de Mange har forskerne i de seneste år været med til at sætte en forskningsdagsorden for madordningerne, som gør kommuner og dagtilbud bedre i stand til at indrette frokostordninger på et informeret og solidt grundlag.

Og resultaterne præsenteres på FRIDAs afslutningskonference, som har fået titlen "Børnehaven som læringsrum for sundhed og maddannelse – fra evidens til forandring".

Forskerne har blandt andet set på, i hvor høj grad ordningerne giver maddannelse og sundhed for pengene og undersøgt, hvordan man i stedet for passiv bespisning kan skabe aktiv madpædagogik omkring ordningerne. Også børns forståelse og bidrag til at udvikle ordningerne har været på agendaen, ligesom projektet har omfattet en screening af den viden, der er skabt i den internationale forskning på området.

Endelig har forskerne set på de designmæssige muligheder, når det gælder om rumligt at indrette dagtilbud, der skaber mulighed for maddannelse og sund spisning, og på de stærke og svage sider ved ordningerne som forældrene ser det.

FRIDA-projektet har modtaget støtte fra Nordeafonden og Aalborg Universitet.

[Konferencen \[http://www.frida.plan.aau.dk/Nyheder/vis/konference--aau-forskere-er-klar-med-ny-forskning-om-mad-i-dagtilbud.cid105159\]](http://www.frida.plan.aau.dk/Nyheder/vis/konference--aau-forskere-er-klar-med-ny-forskning-om-mad-i-dagtilbud.cid105159) finder sted onsdag 6. maj på Aalborg Universitet, Auditoriet, A.C. Meyersvænge 15 i Københavns Sydhavn.

[<http://www.addthis.com/bookmark.php?v=250&username=altinget>]

0 kommentarer Skriv et svar ↓

“ Mens regionernes mad til sygehuspatienter er genstand for en betydelig forskningsindsats, så har kommunernes interesse i at evidensbasere innovationer i den kommunale mad i for eksempel dagtilbud været begrænset.

–
Bent Egberg Mikkelsen
Professor og FRIDA-forskningskoordinator